

POVINNOST A SLUŽBA (KARMAJÓGA)

Povinnost v každé situaci
Vybráno ze Satsangu 24.2.2003

Óm Šrī Paramátmane Namaha

Vnější okolnosti vstupují do života každého z nás podle toho, jaké činy jsme vykonali v minulosti. Náš současný život je výsledkem našeho jednání v předchozích životech. Životní podmínky jsou dány osudem. Nikdo to nemůže změnit. Události přicházejí v určený čas, určeným způsobem a na určeném místě tak, jak mají. Co se má stát, to se stane, a nikdo tomu nemůže zabránit. Tak to v životě probíhá. Dělat si starosti o to, co se stane, je proto nepochopením. Trápit se budoucností je velmi pošetilé. Budoucnost bude taková, jaká má být, a nikdo ji nemůže změnit. Dělat si starosti s tím, co se má stát, ukazuje na nedostatečné pochopení. Je zbytečné těmito úvahami marnit svůj život.

Vyvstává otázka, co tedy máme dělat. Doporučení je pouze jedno. Snažte se být co nejvíce v přítomnosti. Snažte se žít v přítomnosti, tu máte k dispozici v každé situaci. Ve skutečnosti je neustále jen přítomnost. Co znamená žít v přítomnosti? Znamená to, co nejpříjemněji konat svoji povinnost v situacích a v podmínkách, které vám byly dány osudem. To je to tajemství. Ať jsou okolnosti jakékoli, přijměte je jako něco, co vám dal Bůh – tj. co jste ve věčném Božím Plánu dostali podle své karmy. Bůh celý vesmír aranžuje tak, abychom kolem sebe měli situace podle důsledků svých předcházejících činů.

Přijměte to tedy. Přijmete-li situaci, v níž se nacházíte, najdete v ní vždy nějakou povinnost. Měli byste se zaměřit jen na tuto povinnost a odstříhnout cokoli, co vás od naplnění povinnosti odvádí. Při plnění povinností mějte vždy na paměti, že se může vyskytnout mnoho vlivů, které budou odvádět vaši pozornost. Mohou se objevit různé přitažlivé věci a odlákat vás. Moudrost spočívá v tom, nenechat se těmito lákadly odvést a zaměřit se jen na plnění povinnosti. To je nejdůležitější.

Dám vám k tomu příklad. Někdo v rodině je nemocný a vaší povinností je se o něj starat, ať už je to otec, matka, dcera, syn, bratr či přítel. Náhodou je vám zrovna nabídnuta zcela zdarma okružní jízda světem. Nějaká cestovní kancelář či jiná instituce vás pozve: „Vybrali jsme tři lidi a vy jste jedním z nich. Můžete s námi úplně zdarma podniknout výlet. Budete bydlet v nejlepších hotelích.“ Doma je ale vaše strádající matka.

Máte před sebou dvě možnosti. Chcete jet a vaše mysl si řekne: „Je to výjimečná nabídka. Nabízejí mi cestu kolem světa za patnáct dní a je to úplně zadarmo. Mohu zajistit někoho, kdo se bude o maminku starat.“ Takové myšlenky vás napadnou. „Nakonec nepotřebuje nic tak zvláštního – jídlo v přesnou dobu a aby se někdo staral o její léky. Mohu sehnat někoho, kdo by to dělal. Taková příležitost! Za patnáct dní kolem světa a ještě zadarmo.“ Je to veliké pokušení a vaše mysl vytvoří mnoho

zdůvodnění. Neakceptujte je. I když mamince zařídíte tu nejlepší péči, kdo jí dá lásku jejího syna či dcery? Nepotřebuje jen zdravotní péči, ale aby při ní stál někdo, koho má ráda. Bylo vaší povinností se o ní starat, zůstat s ní a na žádný výlet nejezdit.

Podobné situace vstupují do života neustále. Naše toulavá mysl a obrovské množství našich tužeb jsou ukázněny právě zaměřením se na plnění povinností. Správnou cestou je neužívat si potěšení a nepřestávat se věnovat tomu, co se vám jeví jako vaše povinnost. To je velmi důležité. Duchovní vývoj se odehrává díky tomu, že se věnujete svým povinnostem.

Otázka: „*Někdy se stane, že mám dvě možnosti a nevím, co je moje povinnost.*“

Je pravda, že je někdy těžké rozpoznat, co je opravdu vaše povinnost. Pokud se však v klidu a tichu posadíte a budete pozorovat, co se ve vás děje a jak ve vás pracují touhy, odhalíte, co je vaší povinností. Povím vám ještě něco o způsobu, jak ji rozpoznat. Vaší povinností není užívání si, ale služba. Posloužit druhým je vaší povinností, ať už je situace jakákoli. Když je skrze vás druhým pomoheno, je to vaše povinnost. Když chcete využít příležitosti pro své osobní potěšení, pak to vaše povinnost není. To je to kritérium.

O povinnost jde, když se skrze vás děje něco prospěšného pro druhé, když je ve vaší mysli prvek služby, když se něčeho dobrého dostane skrze vás druhým, když nejde o sebestřednost ani o ego a když není vaší vnitřní motivací jen uspokojení vlastních přání.

Vezměme si příklad, o kterém jsem dnes mluvil. Cesta kolem světa je velmi lákavá, zvláště když nic nestojí. Je to však jen pro naše potěšení. Zůstat s matkou samozřejmě není snadné. Jsou to opravdu dvě velmi rozdílné cesty. Na lákavém výletě vás čekají krásné hotely, výborné jídlo, přátelé, užívání si, zábava... Zajedete si do Švýcarska a pak do jižní Afriky, zhlédnete krásné prostředí na Novém Zélandu... Je to šance, kterou jen tak někdo nedostává. Jak by to bylo nádherné! Zatímco doma s matkou člověk ani nemůže v noci spát. Musí několikrát za noc vstát a pečovat o ni. Maminka potřebuje zvláštní dietu a vy ji musíte připravit. Může být v důsledku závažného onemocnění potřeba i často měnit oblečení. Je to náročné. Ale správná je právě ta druhá cesta starat se o matku. Skutečná duchovnost spočívá právě v tom, když umýváte svému blízkému věci pro osobní hygienu a děláte to s láskou. Umyjte, co je potřeba, a buďte radostní. Tomu se říká ryzí spiritualita.

Okolnosti, v nichž se nalézáme, nám přicházejí do života podle našich minulých činů. Odehrají se tak, jak je to dáno osudem. V každé situaci bychom měli v tichu a míru zvažovat, co je naše povinnost. Znamená to ptát se sami sebe: „Jak bych mohl za těchto okolností posloužit druhým?“ Tato otázka vám v každé situaci pomůže ujasnit si, co je správné udělat. „Jak bych mohl být v situaci, v níž se nacházím, užitečný pro druhé? Jak bych mohl přispět k tomu, aby byli ostatní šťastnější? Čím bych jim mohl být prospěšný?“